



BIBLIA

Az áprilisi elmélkedéseket Király Ignác (Érd), a májusiakat Kovács László (Budapest) készítette.

Április 5. – Virágvasárnap – Máté 21,1-11 – Baljós dicsőség

Csak a magyar és az örmény keresztények nevezik Virágvasárnapnak ezt az ünnepet. Másutt: Pálmavasárnap (latin, német, olasz), Tiszafavasárnap (angol). A nevek mind mutatják, hogy Jézus jeruzsálemi bevonulását mindannyian szeretnénk örömteli, mosolygós, tavasziasan életigenlő ünnepnek tekinteni. Ünnepnek, amely az éghajlat (pálma), az élő növényzet (tiszafa), a tavasz első virágos ága (barka) által sugallt és kifejezett jeles nap. Az élet, a dicsőség ünnepe.

Jézus Galilea vidékén közismert, népszerű vándortanító. Jeruzsálemben nem az. Bevonulásakor méltán kérdezik: „Ki ez?” Nyilvánvaló, hogy a ruháikat leterítő, a pálmaágakat lengetők Jézusnak elsősorban vidéki tanítványai, tisztelői, csodálóik közül valók. Az evangéliumi szöveg azt sugallja, hogy Jézus maga szervezte meg bevonulását. A szamár és csikója a tanítványok számára nem ismerős ember jószágai. Konspirációs titokfegyelem mutatkozik meg. Vélhetően Jézusnak voltak olyan tanítványai, szimpatizánsai, akik itt-ott a fálvakban éltek (Betfagé), sőt Jeruzsálemben is, jómódú, magas státusú személyek (Nikodémus, Arimateai József, Simon farizeus), akik nem vállalták a vele járást. A fokozódó veszélyhelyzeteket még kevésbé vállalták. Segítették ebben-abbban, például most a szamárcsikóval, később az utolsó vacsora termével. Segítették, amíg ez nem jelentett veszélyt számukra. Igen, az ember valahova, valakihez tartozá-

sának jó ismertetője, hogy mekkora kockázatot vállal érte.

Nehéz jól értenem Jézust. Mire volt jó ez a demonstráció? Ha ő ellenzte volna, akkor nem is csinálta volna. Ekkor már bármerre járt, besúgók, kötekedők vették körül. Noha merényletet még nem követtek el ellene, de ő maga és övéi is úgy érezték, hogy rezeg körülöttük a levegő. A politikai és vallási hatalom sosem nézte jó szemmel azt, aki gondolataihoz tanítványokat is gyűjtött, sőt mozgalmat indított. Ha maradt volna kis tanítványi körében, miként a többi rabbi, akkor egy legyintéssel elintézték volna. A forradalmi hagyományú Galileában vándortanítóskodni és szervezkedni még akkor is gyanús, ha ingyenes terapeutaként vált népszerűvé.

Miért ne vennénk komolyan Jézusnak azt a vallomását, amely szerint Izrael házának elveszett juháiért jött? Ugyanis ki a csuda figyelt volna fel rá Csajágaröcsögén? Jeruzsálemben, a fővárosba kellett mennie. A nagy cél nagy tetteket követel. Az itt még szinte ismeretlen próféta nem kerülhette el ezt az egyértelmű próféta tettet. Olyan lehetett ez a bevonulás, mint egy drámai bemutatkozás. Tanítás, a szelid keménységű jó hír, amelyet minden Jeruzsálemben zarándokolt vallásos zsidó kiolvashatott a szamárcsikó jelképéből. A harcias érték szemlélet békességteremtésre változtatásának jézusi követelményét a pálmaágak is kifejeztek. Mit akar ez a

Jézus? A nemzeti függetlenség semmi? Mit akar? Kollaboráljunk a rómaiakkal, mint a vezetőség? De hiszen a vezetőséget is ostromozza, a virágzó templomi üzemmel is baja van! Íme, egy összeférhetetlen, integrálhatatlan tanító. Kinek jó egy ilyen tanító és mozgalmat alapító próféta? A szabadságharcosoknak, forradalmároknak biztosan nem jó. A hatalmukban, gazdagságukban viruló erőknak sem jó. Ezt a helyzetet nem lehet ép bírral megúsni...

A mai templomi liturgia milyen drámaian fejezi ki az ünnep üzenetét! A dicsőségesnek szervezett bevonulás után a passiót énekeljük. A történeti Jézust Krisztussá magasztosító ünnepet hideg zuhanyként éri a szenvedés története. Ébresztő, kedves hívek! „A dialógus szófüggönyével ne takarjuk el a tényeket” (Sütő A.)! Vallási elringatás helyett, wellness-kereszténység helyett nézzünk szembe a valósággal! Nem azért tartozunk Jézus-hoz, mert bármit is megcsinált helyettünk, hanem mert értünk mindent vállalva élte le rövid és drámai életét a földön.

Mindenki megkeresheti a maga helyét ebben a történetben. Dicsőségvágy szenvedésmentes beteljesülése a pálmalengetéssel? Névtelen, személytelen segítése annak, ami jó, a „szamárcsikó” odaadásával? Komfortkedveskedés a ruhám odaadásával? A Jézus által meghirdetett Isten Országá ilyen olcsón nem szerezhető be.

Április 12. – Húsvétvasárnap – János 20,1-9 – Élni és éltetni!

Anyanyelvi édesanyánk néha mosolyt fakasztó neveket ad ünnepeinknek. Ami az oroszban „Feltámadás” (*vaszkreszénje*), az mifelénk Vasárnap, vásárnap. Ami a keresztény vallások legnagyobb ünnepe (*Dominica Sancta*), azt mi Húsvétvasárnapnak mondjuk, amikor végre húst vehet magához az az ember, aki nagybőjtben tartotta a hústilalmat. Szerencsére a tartalmi lényegét illetően minden magyar tudhatja, ha akarja, hogy a mai

vasárnapon a keresztény vallás alapját ünnepeljük: Jézus feltámadását.

„Krisztus feltámadt!” – köszönnek egymásnak az ortodox keresztények. „Krisztus feltámadt?” – kérdezik a bizonyítékokat váró gondolkodók. Van helyük a kérdőjeleknek, és van helyük a vitát lesöpörni akaró kijelentő mondatoknak. „Ne kinyilatkoztatunk, beszéljessünk” (Keresztury D.)! A hivatali tekintélyre épülő állítások és a történetkritikai megfontolá-

sok eredményezhetnek gyermekded hiteket is, és alapvető elbizonytalanodásokat is. Egy ünnep azonban meg erősödésünket hivatott szolgálni. Ebben belezavarhat ugyan a történelem: „Vártuk a húsvéti feltámadást, és helyette bejöttek az oroszok” – írja visszaemlékezésében Sinkovits Imre. Mindezek ellenére minden ünnep értékelő visszatekintés és fejlődni akaró előrettekintés. A mai ünnep kiemelten is az. Mint a szentségek:

valamit lepecsételnek, és valamire küldenek.

Emlékezzünk! A ránk hagyományozott leírások és ezek közül a mai evangélium nagyon életszerű. A végtisztesség megadásának szándékával sírhoz menő asszonyok, a drámai hír hallatára odafutó tanítványok és a helyszín részletes leírása, mindez szinte bennünket is jelenlévővé tesz. Visszük a kenetet, futunk a sírhoz, elnémulunk az üres sír láttán. Ahányan vagyunk, annyiféleképpen éljük meg és beszéljük el tapasztalatainkat. Én a sír után bizonyára Arimateai Józsefhez futottam volna. Ővé a sírbolt, neki van jogosultsága és lehetősége az engedéllyel odahelyezett Jézus ügyében eljárni. Hihetetlen tény, hogy a félelemmel teli tanítványi kör Nagypéntek után hamarosan ki mer állni, hogy életük veszélyeztetésével tanúságot tegyenek az élő Jézusról. Igaz, hogy ebből a beszámolóból kimarad a nagyon is emberi kérdés: És most hol van a ti Jézusotok?

Ünnepi előretételezésünk lelkiismeret-vizsgálatra indít. Az ember

végzi mindennapi dolgait, kötelességeit. Azt is, ami fájdalmas, kényelmetlen, kellemetlen, mint a végtisztesség megadása. Ha lehet, válogatok a teendőimben, és a számomra kellemesebbekre mondom igent. A többit szívesen átengedem másoknak. Amit nem tudok kikerülni, azt sóhajok kíséretében, illendően teljesítem. A kötelességteljesítés nagy érték. A szívvel teljesítés még nagyobb érték.

A hírvivés, az információáramoltatás a mai kor egyik kiemelkedő bűnre vezető alkalmá. Már a tárgyilagos közlésben is benne van a hírvivő egyénisége. Hát még, ha ezt érzelmeivel és fantáziájával színezi. Ezek a jólétesültség magabiztosságát, a híryanagy jobb megértetését szolgáló részek kiemelését szolgálják. Jó esetben csupa jó szándékkal. Az alapvető tények rögzítése után jövetnek a vélekedések, megvitatások.

Ebben a rohanó világban az akkori tanítványi futás is üzenet értékű. A futást kiemelt cél, nagyon jelentős élethelyzet teszi indokolttá. A sportban az edző sípja futtat. Manapság

milyen sípangokra futok? Egyre több, egyre erősebb rohanásra készíteni akaró hang vesz körül. „A kor szele minden zugban füttyörész” (Sütő A.). A „mérgezett egér” rohangálásából a kemény önnevelés és fegyelem emelhet ki. Ehhez azonban meg kell erősödnöm a Jézushoz tartozni akarás „egy-ügyűségében”.

Az Élet ünnepén legyen hála mennyei Atyánknak Jézusért. Elmondta és bemutatta, hogy mi az emberi élet értelme ezen a földön. Akinek kell a Jézus-követéshez a feltámadás csodabizonyítéka, az így kövesse őt tetteiben és szavaiban. Akinek ehhez más spirituális eszközök kellenek, azokat hasznosítsa megszentülése útján. Lényeg, hogy „emberhez méltó gondolatból fakad az emberhez méltó élet” (Bulányi Gy.). Aki kicsit is megteszi a Jézus által tanított Atya akaratát, az megtapasztalja, hogy így élni jó, így élni emberhez méltó. Hát kell ennél nagyobb bizonyító erő az élethez és éltetéshez?!

Április 19. – Húsvét 2. vasárnapja – János 20,19-31 – Irgalmasság

Ezt a vasárnapot Szt. II. János Pál pápa „Az isteni irgalmasság vasárnapjának” nevezte el. A hívő ember hajlamos ezt főként úgy értelmezni, hogy milyen jó, hogy Isten irgalmas hozzánk! Igen, ez a szerető Isten Jézus által tanított viszonyulása a bűnre hajló ember felé, aminek legcsodálatosabb példázata a tékozló fiú története. A mai

evangélium békességet kívánó köszöntéssel kezdődik, a megbocsátás gyakorlására buzdít, és az Istenbe és egymásba vetett bizalom gyümölcsként igéri a boldogságot.

Hiszek az irgalmas Istenben. Hiszek, mert hinni akarok. Hinni akarok, mert annyi baj és jaj van ebben a világban, amelyeknek nagy százalékát az ember okozza, hogy mi más

magyarázkodások, az igazsághangsúlyozások, a „de” kötőszavakkal folytatott mondatok. Mondatok, amelyek szépen indulnak, aztán önigazolásba csapnak át. A hívő ember egyik jellemzője, hogy nagy hála tölti el Isten iránt, mert ilyen irgalmas vele. A másik sajátosság, hogy nagy mentségkeresésbe kezd, ha neki kell szüntelenül irgalmasnak lennie. „Hogyan bocsássak meg, ha nem kér bocsánatot?” – hangzik az őszinte kérdés. Bizony, szüntelenül egymás irgalmára szorulunk.

Az irgalmas megbocsátás gyümölcse a béke. A keleti ember *Shalom, Szálem...* békeköszöntése, ha valóra válna... A feltétel nélkül irgalmas Isten gyermekeiként érdemes megfontolnunk, hogy milyen fokozatok vezetnek el ehhez a teljességhez, a békéhez. A bántott és a bántó rendeződése, békességre jutása a tét. Ha engem bántottak, és nem bocsátok meg, és a bántó sem kér bocsánatot, akkor nincs egyikünkben sem, és közöttünk sem béke. Ha én megbocsátok, noha ő nem kért bocsánatot, akkor bennem béke lesz, de benne és közöttünk nem. Ha ő bocsánatot kér, de én elfordítom a fejemet és a szívemet, akkor benne béke lesz, de bennem és közöttünk nem. Ha ő bocsánatot kér, és én is megbocsátok, akkor szent a béke. Benne is, bennem is, közöttünk is.



Barátság, testvérbarátság születhet. „Az ellenségtől megszabadulásnak legjobb módja a barátkozás” (A. Lincoln). Ha ezt a sémát Isten és a magam kapcsolatára is kiterjesztem, akkor világos lesz, hogy a magam érdekelttségét ebben a békességetremtésben egyre komolyabban kell vennem. Hiszen melyikünk ne vágya békességre Istennel, egymással és önmagával?

Április 26. – Húsvét utáni 3. vasárnap – Lukács 24,13-35 – „Lángolt a szívünk!”

Emmauszi történet. Két tanítvány, a tágabb körből, találkozik az élő Jézussal. Pillanatfelvétel, amely egy hosszabb folyamat része az életükben. Valamikor felfigyeltek a názareti rabbira. Bizonyára a vele és általa történt különleges történések miatt figyelték fel. Nem elégedtek meg a szóbeszéddel. Utánajártak a híreknek. Akkor még nem létezett az a hírcunami, ami manapság. Emlékszem, gyerekkoromban, a tanyán minden hír figyelmet érdemelt, mert nagyrészt személyes volt: mi történt a közeli tanyákon. Világmegváltó hírek nem zavarták meg az egyszerű embereket. Kleofásék érdeklődésében is zajlott egy folyamat: az érdekességtől haladtak az érdekelttség felé. Ki ne értené meg egy rómaiak által elnyomott ország férfijaiban kavargó indulatokat!? Akkoriban évente törtek ki kisebb-nagyobb lázadások, fegyveres felkelések, amelyeket rendre vérbe fojtottak. Ki ne várt volna egy olyan vezetőt, akinek végre sikerülhet a függetlenségi harc.

Akkoriban „a vallás nem szabadidős foglalkozás” volt (Vörös Éva). Jézusban nagy hatású prófétát ismeretek meg, akinek szavait ingyenesen végzett terapeutai tevékenysége hite-

Az irgalmasság vasárnapja a mindennapok irgalmáért van. Az éppen erősebb odahajol az éppen rászorulóhoz. Nem felülről, felsőbbrendűként, hanem sorstársként, mellette állóként. Olyan emberként, aki nem csupán a „saját fájdalmától tud meghatódni” (Latinovics Z.). *Szellemi irgalom* a gondolatcsere, jó tanács. *Spirituális irgalom* a lelki vezetés, lelki segélyszolgálat, a

közös és egymásért végzett ima. *Karitatív irgalom* az embertárs számára hasznos, szükséges és örömet okozó tárgyak adakozása. Ez vallási előírás? Nem. „Világnézetet nem lehet instrukciókban adni” (Latinovics Z.). Ez józan emberi hozzáállás kérdése, amelyet pápai biztatás is segít.

lesítette. Kleofásék szíve fellángolt! Lelkesen hallgatták, kíváncsian figyelték, folyamatosan megbeszélték, amiket láttak, hallottak. Megélték, hogy „az Istenben való hit értelmes bizalom kérdése” (H. Küng). Ehhez a lángolóhoz nem kellett a legbelső, tizenkettős körhöz tartozni. Ehhez elég volt nyitott szívvel és fejlődni akaró értelemmel kapcsolódni Jézushoz.

Jön a hideg zuhany. Az emberi ész megáll: Egy kiemelkedően jó ember is veszélyt jelent a vallási és világi hatalmak számára? Igen! A veszélyt, a személyt el kell távolítani. Erre találták ki a börtönöket, munkatáborokat, rabszolgaláncokat. A Kleofásék számára szívet lángoltató Jézust nem kizárják, hanem kivéggik. Politikai vezért váró elképzelésüknek valahol el kellett bizonytalanodnia Jézus tanításának és magatartásának hatására. Ha nem így lett volna, akkor az lett volna a természetes, hogy kardot rántanak a mester kiszabadítására. Csodát vártak, hogy majd az Isten kiszabadítja? Ennél többet nézek ki a zsidó hazafiakból. Jézustól vártak valami drámai robbanást, amely a szívekben parázsló erőket lángba lobbantja a fővárosban? Várták, ug-

rásra készen, hogy a kritikus helyzet Jézust kiragadjon eddigi, lavírozásnak vélt magatartásából? Tény, hogy erős és zavaró szelek fújták össze-vissza a szívük lángjait. A kivégzés el is fújta ezt a lángolást...

Megzavarodott és gyászos hangulatú fejfel mennek haza. „A küldetésbe belefáradt ember a mindennapi teendőkhöz menti magát” (Illyés Gy.). A parázs ott izzik bennük, de a remények elszálltak. Lesz-e ebből új lángolás? Találkoznak valakivel, és bevonják kérdésekkel teli, elkeseredett beszélgetésükbe. A csatlakozó férfiből pozitív gondolatok sugároznak, a közös vacsorán Jézustól látott szokás szerint töri meg a kenyeret... Mintha ez a férfi erősen ráfújt volna szívük parázsára. Az idegen elmegy, a felizzó parázs lángra kap! Ő nem idegen! Irány vissza a többi tanítványhoz! Lángoló szívvel mennek lángra gyújtani a többieket. A nagypénteki dráma ott vibrál bennük. Tudják, hogy „embernek lenni nehéz, de másnak lennünk nem érdemes” (A. Schweitzer). Mennek, hogy összeadódjanak a lángjaik, és megszülessen az Isten Országának reménye a földön.

Május 3. – Húsvét 4. vasárnapja – Jn 10,1-10 – Egy akol és egy pásztor

Nagyapám juhász volt. Ő minden juhot szeretett, én mint kisgyerek csak a Bertát szerettem, mert rajta lovagolhattam. Meg a kisbáránnyokat szerettem. Majd megszakadt a szívem, amikor nagyapám egy kisbárányt a nyakában hozott haza a legelőről, mert vérzett a lába. Talán csak mára értettem meg, hogyan lehet valakinek a gondja egy egész nyáj, és egy egész nyájnak a sorsa.

1) Az elfogult Pásztor

Kívülről nagyon elfogult ez a pásztor. Magát kizárólagos jó pásztornak tartja, mindenki mást tolvajnak és rablónak. A nyáját pedig a legjobbknak, amelyért akár az életét is odaadja.

Gondolom, minden pásztor ilyen. Csakhogy ki dönti el, hogy a világpi-

acon melyik juhász és melyik juhakol az „egyetlen” és a legjobb?! Minden szektavezér vagy vallásalapító úgy gondolja, hogy csak övé az igazság, és az ő akla az egyedül üdvözítő. Ezért is akar mindegyik a maga aklaiba terelni minden embert, aki csak él és mozog.

2) A jó Pásztor

Aki embert mond, az a tévedés lehetőségét is mondja. Tudja, hogy nincs tévedhetetlen ember. A tévedés joga emberi szabadságjog – ami nem jelenti azt, hogy ezzel az adottsággal együtt ne találhatná meg az ember azt a bizonyosságot, hogy az igazság megismerhető, egy út járható és boldogító.

Számunkra nem bigott szöveg, hogy Jézus az „Út, Igazság és Élet”!

Mert a népek pásztorai, vezérei történelmi összehasonlításban is vagy mind az igazságtalanságnak, vagy jobb esetben az igazságosságnak és főleg az igazságosztásnak a megszállottjai voltak, béresek és bérencek, a hatalomnak, az elnyomásnak és erőszaknak az emberei.

Tőlük lényegileg különbözik Jézus, aki az irgalom embere, a mindenkit szolgáló akaró és az életét is odaadó pásztor, és aki a szelíd bárányságra felesküdt nyáját akarta egybegyűjteni: egybeszeretni az emberiséget.

3) A hang és az ajtó

Ismét a nagyapám nyájához térek vissza. A báránnyok tényleg ismerték a hangját, és szerintem ő álmából felriadvá is tudta, hogy melyik báránya

béget oly vesztettül. Azt már én is tudtam kisgyerekként, hogy aki a karámba nem az ajtón keresztül, hanem a kerítést megbontva vagy a kerítésen átmászva megy be az akolba, az csak a tolvaj és rabló lehet.

Boldog lehet az az ember, aki olyan közösséget talál, ahol a „Jó

pásztor” az eszmény, és ahol az egész nyáj arra a Jézusra figyel, aki valóban az életét adta a nyájáért. A farkasoktól, zsarnokoktól, tolvajoktól nem kell félni, de félni kell egymást és az egész nyájat, hogy az a Hangra figyeljen és a Hangot kövesse, Jézus, a jó Pásztor hangját – és hogy az Ajtón át

járjon, és mindig hazataláljon! A meleg Akolba!

Mi maradjunk hűek ahhoz, aki azért jött, hogy „életünk legyen, és bőségben legyen”!

Május 10. – Húsvét 5. vasárnapja – Jn 14,1-12 – Látni az Istent!

Jézus megígéri a mennyei hazát. Ezt a részt olvassuk legtöbbször a temetéseken. Hiszen a halál kérdése igazában akkor aktuális. De megcsapja a halál szele azt is, aki hozzátartozója vagy barátja halálával szembesül, mint Jézus esetében a tanítványok.

1) Az égi haza

Jézus elfogása már biztosra vehető volt. Noha ő is megrendül és vért verejtékezik majd a halál közelségére, de most még nyugtatgatni akarja a barátait. Könnyű neki, mert istenélménye teljes bizonyosságot adott neki a szerető Atyáról és az ő világáról. Ezért tud emberi képekkel élve az Atya házáról beszélni, és azzal vigasztalni barátait, hogy csak előre-megy, és helyet készít nekik a boldogság honában.

2) A hazavezető Út

Az okostojás Tamás egy szót sem ért abból, amiről a Mester beszél, de felteszi a nagyon „logikus” kérdést: „Nem tudjuk hová mész, hogyan ismerhetnénk az utat?!” A hároméves útonjárás során nem fogta fel, hogy az

az út, amelyet járnak, nemcsak Palesztina országútja, hanem egy evilágtól különböző erkölcsi, szellemi és életformabeli Út, a szeretet Útja, mely egyenesen vezet odaátra, az Atya országába.

3) A rejtőzködő Isten

Amikor Jézus az Atyáról beszél, a másik nagyokos, Fülöp közbeszól: „Mester, Te vagy az Út, az Igazság és az Élet. Rendben! De sehoh sem látjuk az Istent. Mutasd meg őt, és ez elég nekünk!”

Látni az Istent! Ez a mi vágyunk is. Mit nem adnánk, ha egyszer elének állna, és bemutatkozna: „Én vagyok az Isten!” Aztán kezet nyújtana, és mi jól megszoríthatnánk a kezét.

Csakhogy ebben a materiális világban elképzelhetetlen látnunk a szelleminek mondott valóságot. Hisz saját lelkünket sem láttuk soha! Különben is, mi nekünk valóan szeretnénk látni őt, akit megérinthezünk, megölelhetünk.

4) A látható Isten

Jézus úgy lehetett a világ számára

istenjelenség, hogy egy tudott lenni Istennel, az Atyával. Felfogta gondolatait, kimondta szavait és cselekedte tetteit.

Ezen túl megoldotta a problémánkat is. Nemcsak azzal, amit Fülöpnek mondott: „Aki engem lát, látja az Atyát”, hanem azzal is, hogy azt is mondta: „Amit egynek cselekszel a kisemberek közül, nekem teszed!”

Van tehát egy jó hírünk! Nézz magadra, rajtad keresztül is megmutatkozik az Isten! Olyan az Isten, mint te, amikor szeretsz! Mások pedig rád tekintve láthatják az Istent! Ha akarod, bemutatathatod másoknak – nemcsak azt, hogy van Isten, de azt is, hogy szól az Isten, kezet is fog az Isten.

Akarod látni az Istent? – Nézz körül! Ott ül melletted. Ha akarja, rejtékéből eléled áll, kezet nyújt, megölel. És ha te akarod, belőled is kilép, elének áll, kezet fog és megölel! Örömmel mondhatjuk: Van szerencsénk, Isten! Örülünk, hogy látunk!!!

Május 17. – Húsvét 6. vasárnapja – Jn 14,15-21 – Milyen Lelket ígért Jézus?

János evangéliumában Jézus arról beszél, hogy távozása után kérni fogja az Atyát, küldjön más vigasztalót tanítványainak: az igazság Lelkét. A Lélek áradásának feltételeként az Atya parancsainak megtartását kéri. A Lélek kiáradásának három módját találtam az újszövetségi Szentírásban.

1) Lélekáradás jeruzsálemi módra

Az Apostolok cselekedetei szerint az apostolok prófétai *részegséggel* telnek el az első Pünkösdőn. Előkép a Sínai-hegy istenjelensége (vihar, mennydörgés, lángnyelvek). Vége a bábeli nyelvzavarnak is, mert a különféle nemzetbeliek saját nyelvükön hallják az apostolokat. Döntőbb a tartalmi rész: *Péter beszéde*. Péter Jóel prófétából magyarázza a részegséget mint a messiási idő elérésének jelét. Dávid jövődőléséből a Messiás feltámadását, az Isten jobbára kerülést és ellenségeinek leveretését idézi. Hallgatóinak bűnbánatot kell tartaniuk, és meg kell keresztelkedniük.

2) Lélekáradás korinthusi módra

Pál apostol az első korinthusi levelében beszél a korinthusiak gyakorlatáról, akik a pogány pneumatikusok *extatikus* részegségével ünnepelnek. A lelki adományokról kifejti, hogy ő „az egyházban inkább őt érthető szót akar kimondani, hogy másokat oktathasson, mintsem tízezer szót nyelveken” (1Kor 14,19). A lelki adományok közül a *prófétálást-tanítást* emeli ki, de tud értékesebb adományról is, és arról himnuszt ír: a *szeretet* himnuszt. Ez egy páli értelmezésű szeretet, amely a vagyon kiosztását a szegényeknek és az élet odaadását semminek tartja az általa elgondolt sze-



retetkez képest.

3) Lélekáradás Jézus módjára

Az evangéliumokban nem esik szó sem a jeruzsálemi, sem a korinthusi „részegségről”. Csak Erzsébet méhében ujjong fel a magzat (Lk 1,41). Jézust a pusztába viszi a Lélek, hogy a hármaskísértésnek (gazdagság, hatalom, kábítás) ellene mondva (Mt 4,1-11) az *Utat* válassza. Názáretben Jézus Izajást idézi: a Lélek azért kente fel őt, hogy „örömhírt vigyen a sze-

gényeknek... szabadulást a raboknak és elnyomottaknak” (Lk 4,18-19). Amikor hangosan hálát ad, az Atyát áldja, aki „csak a kicsiknek jelenti ki magát... akiket felüldíteni akar... a szelidség és kicsiség igáját rakva a nyakukba” (Mt 11,25-30). Nikodémusnak a lelki újjászületést ajánlja (Jn 3,5), a samariai asszony-nak az Isten „lélekben való imádását” (Jn 4,24). Búcsúzásakor arról a Lélekről beszél, aki emlékezteti és tanítja,

és a nálánál is nagyobb tettekre segíti őket (Jn 14,12-17). A halála utáni jelenésben a tanítványokra lehelt, és a bűnbocsátásra (Jn 20,22), a tanítványgyűjtésre és a szeretet új parancsának megtartására küldi a tanítványokat (Mt 28,18-20).

Kérdés: Mi melyik módját választjuk a Lélek áradásának?

Május 24. – Mennybemenetel – Mt 28,16–20 – Missziós parancs?

Mennybemenetele előtt adta Jézus a missziós parancsot. A küldetés említése egy végrendelet esetén természetes, de Jézus egész életében is jelen van, a tanítványait is erre nevelte. Emberhalászoknak és jó pásztoroknak küldi őket. Kettesével már próbautakra is kibocsátotta őket, hogy tanítsanak és gyógyítsanak.

1) Lelekiismereti szabadság

A küldetéssel kapcsolatban azonban komoly kérdések merülnek fel. A II. Vatikáni Zsinat atyái akkor jöttek identitászavarba, amikor külön nyilatkozatot akartak kiadni a lelekiismereti szabadságról. Ugyanis ezt a világ fiai már régen az emberi jogok közé sorolták. Csakhogy egyes atyák szerint, ha a katolikusok is elismerik emberi jogoknak minden ember lelekiismereti szabadságát, akkor vége a misszióknak.

Mert milyen jögon szólhatnak bele a misszionáriusok pl. a buddhisták életébe, amikor nekik lelekiismereti joguk a buddhizmus választása és a

katolicizmus elutasítása? De a belföldi misszió is értelmetlen, mert ha például egy ateistának szilárd meggyőződése az ateizmus, az lelekiismeretben is kötelezi őt.

2) Hittérítés

A hittérítés itt az igazi probléma. A világalomra törő vallási térítés nincs benne Jézus szótárában. Pedig ami misszió címén folyt az elmúlt két évezredben, az bizony elsősorban „hittérítés” volt, nem pedig az evangélium terjesztése.

A konstantini fordulat után az volt a hatalommal szövetkező egyház legelső célkitűzése, hogy a keresztény vallás győzedelmeskedjen a pogányságon, de más vallásokon is.

3) Örömhír

Jézus missziójáról tudjuk, hogy az örömmel továbbadásáról szól.

Akinek tele van a szíve örömmel, az nem tudja azt magában tartani. Aki tele van a felismert igazság örömevel, annak beszélnie kell. De nem mindegy, hogy hogyan. Fel kell kínálnia

felismeréseit másoknak, a tévedhetetlenség tudata nélkül.

Az örömhír továbbadója nem két kaszt (papok és laikusok). Minden Jézus-tanítvány apostol, megkülönböztetés nélkül. Az előjáró pedig Jézus szellemében jó pásztor, aki a nyája előtt jár. Nem „főpásztorként”, hanem jó pásztoroként.

A jézusi pásztorokodásnak nincs semmi köze a pápák, főpapok, papok, excellenciás, eminenciás, főtisztelendő uras főpásztori pásztorokodásához, sem a kiközösítésekhez. Nem „főpásztorokodással”, hanem „jópásztorokodással” kell, hogy teljesítsék küldetésüket!

A kérdés akkor kezd igazán kínos-sá válni, ha azt firtatjuk, hogy mi hogyan teljesítjük a küldetésünket: Mondjuk-e másoknak az örömhírt? Elöl járók vagyunk-e a jézusi szeretetben? Mert ez egyben a mennybemenetelünk útja.

Május 31. – Pünkösöd – Jn 20,19-23 – Leleket lehelni

A sírból visszatért Jézus, miután békességet kívánt barátainak, majd igazolta személyazonosságát a sebeivel, ezt mondta: „Amint engem küldött az Atya, úgy küldelek én is titeket. E szavak után rájuk lehelt, és folytatta: Vegyétek a Szentleleket...” Egyben olyan használati utasítást is fűzött hozzá, amely a megbocsátásra és meg nem bocsátásra vonatkozott.

1) A lehelet

Az ember Istenről csak emberi szimbólumokban tud beszélni. A Biblia első oldalán olvassuk, hogy Isten megalkotta az ember testét, majd leleket lehelte bele, és így lett az ember élőlény. Az élet lehelete élőlényé tesz.

Jézus szimbolikus cselekedete nyilván erre a teremtői tette utal. Ő azt akarta, hogy az ő szelleme a barátaiban éljen tovább. Ezért lehelte rájuk a szeretet leleket, amelyről szüntelenül beszélt, és „új parancsba” is adott: „Szeressétek egymást, ahogy én szerettelek titeket.”

A szeretet lehelete szeretetlenné tesz.

2) A küldetés

Az újraéledő, újra emlékező és új erőre kapó tanítványok újra ráébrednek küldetésükre. Nekik is leleket kell lehelniük társaikba. A szeretet leleket kell vinniük a világba, az emberekbe, akik ugyanúgy félnek, és nem tudják, hogy mit kezdjenek az életükkel.

A szeretet nem fér az emberbe, tovább kell lehelni.

3) A megbocsátás

A szeretet nem fér össze a gyűlölettel. Meg kell bocsátani, „nem hétszer, hanem hetvenszer hétszer”, ami annyit jelent, hogy mindig. És ami a leg súlyosabb jézusi követelmény, hogy az ellenséget is szeretni kell. Meg kell bocsátani annak, aki gyűlöl, mert a gyűlölet megfojtja azt is, aki gyűlöl, és gyilkolásra indítja a gyűlölkődőt.

Egyedül a megbocsátás lelekelete mentheti meg a gyűlölkődő világot.

4) A meg nem bocsátás

Megtartani mást a bűnében nem lehet parancs. Ez ördögi viselkedés. A bűnöst büntetéssel, kiközösítéssel nem lehet megmenteni. Jézus szavait úgy értelmezni, hogy ő a bűnbocsátó hatalmát adja át tanítványainak oly módon, hogy teljhatalommal rendelkezzenek a bűnök megbocsátására és azok megtartására, a bűnben hagyásra – ezt csak az uralkodásos szemléletű utókor torzította így el.

Az eltévedt barátynak a jó pásztor nem hagyja a szakadékban.

Pünkösöd a Szeretet-Léleknek az ünnepe, de számunkra csak akkor, ha mi is befogadjuk.

*Az ember újoncként érkezik életének minden korszakába.
(Chamfort)*